

Sygn. akt I PSK 79/22

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z powództwa Ł. B.
przeciwko M. Spółce Akcyjnej z siedzibą w K.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 12 stycznia 2023 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie
z dnia 13 stycznia 2022 r., sygn. akt VII Pa 104/21,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania bez
obciążania skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 13 stycznia 2022 r., VII Pa 104/21, oddalił apelację powoda Ł. B. wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie z 14 maja 2021 r., IV P 1197/19/N, oddalającego powództwo skierowanego przeciwko M. S.A. w K. o odszkodowanie.

Powód zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie art. 45 § 1 w związku z art. 30 § 4 k.p. oraz art. 41 k.p., jak również art. 378 § 1 i art. 382 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 327¹ § 1 pkt 1 i 2 w związku z art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na potrzebę wykładni art. 45

§ 1 w związku z art. 30 § 4 k.p. w kontekście możliwości uznania za uzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony w przypadku wskazania ogólnych niedających się umiejscowić w czasie przyczyn oraz braku wskazania konkretnych, rzeczywistych i prawdziwych naruszeń obowiązków pracowniczych, oraz na konieczność jednoznacznej wykładni art. 41 k.p. przez rozstrzygnięcie, co należy rozumieć przez sformułowanie „usprawiedliwionej nieobecności pracownika w pracy”, a dokładnie czy należy to rozumieć, jako ogólną nieobecność w pracy (fizycznie), czy też również obecność fizyczną w zakładzie pracy, przy jednoczesnym niewykonywaniu pracy, poleceń przełożonych, lub też sytuacja po odstępieniu od wykonywania poleceń służbowych, z uwagi na problemy zdrowotne oraz uzyskanie zaświadczenia lekarskiego w trakcie godzin pracy; czy ochrona przewidziana w powyższym przepisie dotyczy nieobecności w pracy, czy przyczyny uzasadniającej usprawiedliwioną nieobecność w pracy; rozstrzygnięcie, od którego momentu i jakie skutki wywołuje wystawienie zwolnienia lekarskiego pracownikowi w trakcie dnia pracy w kontekście wypowiedzenia umowy o pracę w tym samym dniu, a dokładnie czy zwolnienie lekarskie wystawione w godzinach popołudniowych odnosi się do całego dnia pracy pracownika, powodując niemożność rozwiązania umowy o pracę w tym dniu, czy też ochrona pracownika przysługuje od momentu (godziny) wystawienia zwolnienia lekarskiego; czy możliwe jest rozwiązanie umowy o pracę z pracownikiem, który wykonał jedno polecenie służbowe, a następnie zgłosił problemy zdrowotne i odstąpił od dalszego świadczenia pracy, oraz wystawienia zwolnienia lekarskiego w godzinach popołudniowych; czy sama niezdolność do pracy potwierdzona zaświadczeniem lekarskim jest albo nie jest samodzielną przesłanką do zastosowania ochrony stosunku pracy oraz musi być spełniona przesłanka, którą jest nieobecność (fizyczna) pracownika w pracy. Dodatkowo skarżący wskazał na kwalifikowane naruszenie przepisów prawa procesowego, które miały istotny wpływ na wynik sprawy, tj. naruszenie art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c., oraz art. 327¹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c., świadczące o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Skarżący wniósł zasądzenie „od Skarbu Państwa” na rzecz powoda zwrot poniesionych kosztów postępowania oraz innych kosztów związanych z

postępowaniem, a których poniesienie było dla niego konieczne, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o wydanie postanowienia w przedmiocie odmowy przyjęcia jej do rozpoznania oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą jurydycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

W razie powołania przesłanki przedsądu, jaką jest potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, przepisy mające być przedmiotem wykładni Sądu Najwyższego powinny należeć do katalogu przepisów, których naruszenie przez sąd drugiej instancji zarzucono w ramach podstawy skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 4 września 2002 r., I PKN 682/01, OSNP 2004 nr 12, poz. 211). Rzeczą skarżącego jest zaś wykazanie, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, ze sprecyzowaniem, na czym te poważne wątpliwości

polegają, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które to orzecznictwo należy przytoczyć (postanowienia Sądu Najwyższego: z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, LEX nr 315351; z 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231; z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 2-4, poz. 43 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133). Oczywiście jest, iż budzący wątpliwości interpretacyjne przepis musi mieć zastosowanie w sprawie, a jego wykładnia – mieć znaczenie dla jej rozstrzygnięcia. Przedmiotem zainteresowania Sądu Najwyższego jest jednak sam przepis, a nie rozstrzygnięcie konkretnego sporu. Stąd też wspomniane wątpliwości interpretacyjne powinny być na tyle poważne, by ich wyjaśnienie nie sprowadzało się do prostej wykładni przepisów. W tym wyraża się publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej. Celem realizowanym w wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej jest bowiem ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni przepisów prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego, a nie korekta orzeczeń wydawanych przez sądy powszechne (postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147). Nie można przy tym zasadnie twierdzić, że w sprawie występuje potrzeba wykładni przepisów lub istnieje istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy we wcześniejszym orzecznictwie wyraził swój pogląd w podnoszonej kwestii, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające jego zmianę (postanowienie Sądu Najwyższego z 12 sierpnia 2014 r., I UK 64/14, niepublikowane).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że skarżący nie wykazał istnienia powołanej przez siebie przesłanki przedsądu. Z orzecznictwa Sądu Najwyższego w przedmiocie wywiązywania się pracodawcy z obowiązku wynikającego z art. 30 § 4 k.p. wynika, że obowiązek ten nie jest spełniony wówczas, gdy albo w ogóle nie wskazuje przyczyny wypowiedzenia, albo kiedy podana przyczyna jest niedostatecznie jasna, konkretna, a w rezultacie niezrozumiała dla pracownika i niepoddająca się weryfikacji w postępowaniu przed sądem (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 2021 r., I PSK 69/21, LEX nr 3182013). W okolicznościach niniejszej sprawy nie ma podstaw dla rozstrzygania zagadnień prawnych sformułowanych w skardze na tle przepisu

Kodeksu pracy, który doczekał się już niezwykle obszernego orzecznictwa i dorobku doktryny. Pozwany nie dopuścił się naruszenia art. 30 i następne k.p. w sposób w jaki podnosi to powód. Z treści wypowiedzenia umowy o pracę pracodawca jednoznacznie wskazał jakie zachowania powoda miały wpływ na jego decyzję. W stanie faktycznym sprawy nie ma zatem żadnych podstaw do przyjęcia, że powód nie miał świadomości, jakie jego działania lub zaniechania stanowiły przyczynę rozwiązania z nim stosunku pracy. W odniesieniu natomiast do wykładni art. 41 k.p. wskazać należy, że z ustalonego stanu faktycznego sprawie miarodajnie i przekonująco wynikało, że skarżący udał się do lekarza dopiero po wręczeniu mu wypowiedzenia umowy o pracę. Taki stan rzeczy uzasadniał ocenę, że okres ochronny z art. 41 k.p. rozpoczyna się w razie nieobecności pracownika w pracy z powodu choroby czyniącej go niezdolnym do pracy lub zaprzestania świadczenia pracy z tej samej przyczyny. W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. np. uchwałę pełnego składu Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 11 marca 1993 r., I PZP 68/92, OSNC 1993 nr 9, poz. 140; wyrok Sądu Najwyższego z 17 listopada 1997 r., I PKN 366/97, OSNAPIUS 1998 nr 17, poz. 505; wyrok Sądu Najwyższego z 26 lutego 2003 r., I PK 69/02, Pr. Pracy 2003 nr 10, s. 33 czy wyrok Sądu Najwyższego z 5 maja 2010 r., II PK 343/09, LEX nr 603420) przyjmuje się, że jest to przepis szczególny, ustanawiający ochronę przed dokonaniem pracownikowi wypowiedzenia umowy o pracę, a warunkiem tej ochrony jest nieobecność pracownika w pracy w konkretnym dniu orzeczonej już chorobowej niezdolności do pracy. Warunkiem decydującym o objęciu pracownika ochroną jest zatem usprawiedliwiona nieobecność w zakładzie pracy, a nie później stwierdzona chorobowa niezdolność do pracy. Pracownik, który w danym dniu był obecny w pracy nie korzysta ze szczególnej stabilizacji zatrudnienia, choćby następnie uzyskał chorobowe zwolnienie w celu skorzystania z ochrony art. 41 k.p. Wypowiedzenie umowy o pracę pracownikowi, który był i świadczył pracę, a następnie wykazał, że w takim dniu wypowiedzenia był niezdolny do pracy, nie narusza art. 41 k.p. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 14 października 1997 r., I PKN 322/97, OSNAPIUS 1998 nr 15, poz. 451).

Co do przesłanki przedsądu jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, wskazać należy, iż skarżący w motywach wniosku jest zobligowany zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Również istnienia tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący nie zdołał udowodnić.

Powyższe oznaczało, że skarga kasacyjna nie spełniła przesłanek wymaganych do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania, ponieważ powołane

w niej twierdzenia i wątpliwości w istocie rzeczy ograniczały się do polemiki z ustalonym przez Sąd drugiej instancji stanem faktycznym oraz jego oceną prawną.

Z przytoczonych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. ze względów natury społecznej.